

† Jožef Benkovič,

slovenski pisatelj.

Spisal *Viktor Steska*.

I.

Med Malimi mašami l. 1885. sva šla z bratom na izprehod iz prijaznega Kamnika proti Mekinjam. Nedeljo popoldne je bilo. Ljudje so se večinoma že razšli od popoldanske božje službe, zato je bila pot samotna. Mirno sva se razgovarjala z bratom in zložno stopala proti mekinjski cerkvi. Kar me nekdo od zadaj rahlo potiplje za ramo. Bil sem še neznanec v Kamniku, zato se radovedno ozrem, kdo bi bil. Bil je Jožef Benkovič.

„Kam greš?“ me prijazno vpraša.

„Proti Mekinjam!“

„Jaz tudi. Sedaj med Malimi mašami so ondi shodi.“ —

Takrat sva se prvič srečala z Benkovičem na kamniških tleh. Pozneje sem ga o počitnicah obiskaval skoraj sleherni dan na njegovem prijazno-vabečem domu. —

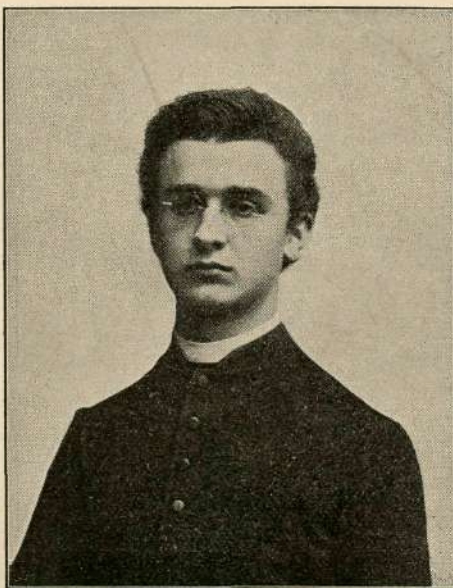
Na levem bregu Bistrice stojita v Kamniku dve vrsti hiš, med Bistrico in med Starim gradom. Ta del se imenuje Novi trg. Prav ob bregu šumeče reke je posest Benkovičevih starišev. Spredaj hiša, zadaj priprave za kuhanje lepa, potem vrt do bistriških valov. Tu — pri hiši se pravi pri *Tomanovich* — se je porodil Jožef Benkovič 25. svečana 1869. Bil je drugi sin in je imel še šest bratov in dve sestri. Njegova mati Marija, ki še živi, je sestra znanega pisatelja Jožefa Ogrinca.

Na Benkovičevo duševno izobrazbo je posebno vplivala njegova mati, ki ga je nagibala že v zgodnji mladosti k iskreni pobožnosti.

Poleg materi pa je bil za svojo detinsko odgojo zelo hvaležen tudi svoji pestunji Katarini Juteršek, katere se spominja v nežnem

spisu „Blagor tebi!“¹⁾

Tu piše o tej zvesti služabnici Benkovičeve hiše: „Na stara leta so jo porabili še za pestunjo. O, kako skrbno je izvrševala tudi to svoje opravilo! Bila je otrokom pravi angel varih. Zvečer preden so pospali, ni zamudila, da bi jih ne poškopila z blagoslovljeno vodo in jih pokrižala. Potem je z najmanjšimi skupno molila razne molitvice, ko so že sedeli v posteljci, govorila z njimi o angelčkih, kako v nebesih pojo in muzicirajo, kakó Marijo kronajo, kako

† Jožef Benkovič.

Bogu strežejo, otroke varujejo in njih molitvice v zlatih skledicah pred njegov zlati prestol nosijo. — O, to so bile res svete zgodbe, ki so prepajale mlade dušice s svetimi mislimi!

Ni čuda, da so jo otroci tudi silno ljubili, nič manj nego svojo dobro mater! Ko se je po dvajsetletnem službovanju prepeljala radi hude bolezni le streljaj daleč v drugo domačo hišo, so spremljevali otroci, njeni varo-

¹⁾ „Venec cerkvenih bratovščin“ l. 1900, str. 83. in nasl.